

Nr 524.

Av herr Lövgren i Nyborg, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 201, med förslag till lag om trafikförsäkring å motorfordon m. m.

Genom Kungl. Maj:ts proposition nr 201 har riksdagen fått sig förelagd frågan om obligatorisk trafikförsäkring å motorfordon.

Mot principen om obligatorisk ansvarsförsäkring på detta område torde icke kunna resas någon invändning, snarare är det att förvåna sig över att denna icke genomförts långt tidigare. Mot sättet för denna försäkringsforms organisation, eller rättare sagt brist på organisation, enligt Kungl. Maj:ts förslag torde dock befogade invändningar kunna göras. Det förefaller som om de sakkunniga och även Kungl. Maj:t underlåtit att företaga någon utredning angående möjligheterna för riksförsäkringsanstalten eller annan statens anstalt att bedriva sådan försäkringsrörelse trots det att såväl första lagutskottet som riksdagen år 1925 uttalat "att vid den ifrågavarande utredningen i ämnet även borde tagas under övervägande, huruvida ifrågavarande försäkringsverksamhet lämpligen kunde bedrivas av riksförsäkringsanstalten".

Överlämnar man åt enskilda företag att ombesörja försäkringen kommer med all sannolikhet denna försäkringsgren snabbt att förtrustas och de enskilda företagen att skörda överdrivet stora vinster på sin verksamhet, eller ock, om icke detta sker, får man en rad konkurrerande företag och ett utvecklat agenturväsen som drager oskäligen kostnader för försäkringstagarna. Man kan på grundval av det föreliggande materialet icke bedöma till huru höga belopp de samlade premierna för landet uppgå, men det synes sannolikt att de, på den nu existerande automobilparken, komma att uppgå till minst 10 millioner kronor. Och om staten ålägger en obligatorisk pålaga till ett så stort belopp förefaller det rimligt att staten också tillser att premierna icke sättas högre än de på objektiva grunder böra sättas. Och för att nå ett sådant mål synes det mig vara den enda framkomliga vägen att låta en avdelning inom riksförsäkringsanstalten sköta saken, detta så mycket hellre som den föreslagna försäkringsformen nära sammanfaller med den verksamhet riksförsäkringsanstalten förut bedriver. Det faktum, att man i Danmark, där den obligatoriska olycksfallsförsäkringen omhänderhaves av enskilda bolag, på grund av vunnen erfarenhet funnit sig nödsakad att genom lagstiftning reglera premiernas storlek pekar i samma riktning.

Av specialmotiveringen till par. 7 framgår att riksförsäkringsanstalten ansett, att föreskriften om ett sammanlagt försäkringsbelopp av 60,000 kronor för person-

skada kunde medföra, att storleken av ersättningen till en skadad person bleve beroende av huru många personer samtidigt skadats. Detta syntes anstalten icke riktigt. Även om man bibehölle en begränsning av försäkringsbeloppet för varje skadad person, borde i allt fall föreskriften om ett sammanlagt maximibelopp med hänsyn till dess obilliga verkningar borttagas. Ur premiesynpunkt kunde detta icke antagas vara av större betydelse med hänsyn till sällsyntheten av de olyckor, varvid ett större antal personer skadats. Likaså ansåg riks-försäkringsanstalten, att ett belopp av 20,000 kronor för varje skadad person var för lågt, och anförde att för en 25-årig man förslog detta belopp icke till en högre livränta än 1,142 kronor. För att erhålla en livränta på 2,000 kronor per år måste kapitalbeloppet höjas till 35,000 kronor.

Gent emot en sådan höjning kommer naturligtvis att anföras den invändningen att den oskäligt skulle belasta automobilägarna. Men mot bakgrunden av verkligheten håller icke ett sådant resonemang streck. Ty, om automobilismen på sitt segertåg genom världen lämnar en rad av lemlästade offer efter sig är det icke mer än rätt att underhållet av dessa offer uttages av automobilismen själv. Konsekvensen fordrar då också att ersättningen till de skadade blir lika stor om det är en eller tio som skadas vid olyckstillfället.

På grund av det ovan anförda hemställes,

att riksdagen med ändring av Kungl. Maj:ts förslag uti prop. nr 201 ville ge paragraf 5 följande formulering:

5 §.

Försäkringen äger rum i Riksförsäkringsanstalten; dock att försäkringen må under villkor, som nedan sägs äga rum i försäkringsanstalt, som därtill erhållit Konungens tillstånd.

Angående försäkring i enskild försäkringsinrättning gäller, förutom vad eljest i denna lag stadgas och i lagen om försäkringsrörelse är stadgat:

1. att försäkringen skall avslutas för kalenderår samt ej träda i kraft förr än vid början av kalenderåret näst efter det, under vilket försäkringen slutits, dock att för den, som under löpande kalenderår bliver skyldig taga försäkring enligt lagen, försäkringen må avslutas för återstoden av året;

2. att, där försäkringsinrättningen beslutat antaga ny försäkrings-tagare eller försäkringstagare utträtt, uppgift därom skall lämnas till riks-försäkringsanstalten inom tid och enligt formulär, som av anstalten fastställas; samt

3. att försäkringsinrättning som erhållit Konungens tillstånd att meddela försäkring enligt denna lag åligger att för varje kalenderår, inom åtta månader efter årets utgång, till riks-försäkringsanstalten enligt formulär, som av anstalten fastställas, lämna uppgifter angå-

ende försäkringstagare i försäkringsinrättningen, de av dem ägda motorfordonen, som varit under försäkringen inbegripna, ävensom i övrigt att när som helst på begäran av riksförsäkringsanstalten lämna uppgifter om försäkringstagare eller om olycksfall.

7 §.

Försäkringsgivares ansvarighet skall för varje händelse, som medför skada, täcka skadestånd till ett belopp av 35,000 kronor för varje skadad eller dödad person, samt om tillhoppa 10,000 kronor i anledning av skada å egendom.

I fråga om — — — dödad person.

Uppstår vid ett bifall till ovanstående yrkande behov att omjustera andra paragrafer uti lagförslaget anhålles vördsamt att dessa justeringar utföras av vederbörande utskott.

Stockholm den 12 april 1928.

O. W. Lövgren
i Nyborg
